

Paikkatietoverkoston toimintasuunnitelma 2020

1. Tehtävät

Paikkatietoverkosto on paikkatiedon tuottajien ja hyödyntäjien sekä lisäarvopalvelujen tuottajien, tutkimuksen ja opetuksen yhteistyöfoorumi. Verkoston toiminta koskee paikkatietoinfrastruktuurin kehittämistä ja hyödyntämistä, käyttäjien tarpeita, tiedottamista ja viestintää sekä palautteen antamista.

Verkosto toimii Inspire-direktiiviin liittyvänä yhteistyö- ja koordinaatorakenteena sekä virallisena INSPIRE-prosessin intressiryhmänä (SDIC) Suomessa. 1.6.2009 perustettu verkosto on käyttänyt aiemmin nimeä Inspire-verkosto. Verkosto on kaikille osapuolille avoin ja sen toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen.

- 1) Verkosto kannustaa ja aktivoi paikkatietoalan osapuolia yhteistyöhön.
- 2) Verkosto tukee uuden toimintamallin selvittämistä paikkatietoalan verkostojen yhteistyön tehostamiseksi.
- 3) Verkosto pyrkii lisäämään vaikuttavuuttaan kasvattamalla näkyvyyttään ja jäsenmääräänsä.
- 4) Verkosto osallistuu paikkatietopoliittiseen selontekoon liittyvän toimenpideohjelman laatimiseen ja jakaa tietoa sen etenemisestä.
- 5) Verkosto seuraa kansallisen palveluarkkitehtuurin kehittymistä ja edistää sitä paikkatiedon näkökulmasta.
- 6) Verkosto seuraa paikkatiedon näkökulmasta julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurityötä ja osallistuu paikkatiedon viitearkkitehtuurin soveltamisen tukemiseen.
- 7) Verkosto seuraa ja jakaa tietoa digitalisaation edistämiseen tähtäävistä hallituksen hankkeista, jotka liittyvät paikkatiedon tuottamiseen, jalostamiseen, jakeluun ja hyödyntämiseen
- 8) Verkosto jakaa tietoa INSPIRE-direktiivin toimeenpanosta, kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin kehittämisestä ja hyödyntämisestä sekä yleisesti paikkatietoalaan liittyvistä kysymyksistä.

Toiminnan fokus on vuosittaisissa kärkiteemoissa ja tiedottamisessa.

2. Kärkiteemat

Kärkiteemojen avulla verkoston toimintaa fokusoidaan tiettyihin aihealueisiin toimintavuoden aikana. Kärkiteemoista voidaan järjestää esimerkiksi seminaareja, keskustelutilaisuuksia ja muuta viestintää. Kärkiteemojen puheenjohtajisto laatii vuoden 2019 alussa tarkennetun toimintasuunnitelman kunkin kärkiteeman osalta.

Ehdotukset verkoston kärkiteemoiksi vuodelle 2020 ovat seuraavat:

2.1. Tilasto- ja paikkatietoyhteistyön edistäminen

Yleiset tavoitteet:

- o Tietoisuuden lisääminen *tilastojen paikkatieto-ominaisuudesta* ja tilastotietojen tuottamismahdollisuuksista
- o Tietoisuuden lisääminen tilastoinnissa sekä paikkatietoalalla tehtävästä *kansainvälisestä yhteistyöstä*
- o Yhtenäisten ja kehittyvän kansallisen *paikkatietoinfrastruktuurin hyödyntämisen edistäminen* tilastojen tuottamisessa, käyttämisessä tai uusissa digitaalisissa (tilasto)palveluissa
- o Paikkatiedot ja tilastot - *kehitystarpeiden tunnistaminen tulevassa toiminnassa* (kansallisten tarpeiden sovittaminen kansainväliseen toimintakehikkoon)

Konkreettiset tavoitteet:

- **Tilastoinnin aluejaot.** Verkoston näkemys, tarvitaanko nykyisten aluejakojen rinnalle uusia, paikkatietopohjaisia aluejakoja. (*vastuu Tilastokeskuksella*)
 - Tarvelähtöinen tarkastelu ja mahdollisten kehittämiskohteiden tunnistaminen, uusien aluejakojen testaaminen, eri tiedontuottajien roolien määrittely aluejakojen tuottamisessa.
- **Paikkatiedot ja tilastot -kansainväliset hankkeet** ja yhteisöt (esim. SSW2, IGALOD, OGC TJS, UNGGIM, SDG) - yhteys ja merkitys kansallisiin hankkeisiin ja organisaatioiden väliseen työnjakoon. Verkoston näkemys, miten tilasto- ja paikkatietoalan yhteistyötä voidaan hyödyntää kansallisissa hankkeissa (esim. PTA:ssa). (*vastuu maa- ja metsätalousministeriöllä*)
 - Kehittämiskohteiden tunnistaminen, tekninen pilotointi (PoC:t), mahdollisesti projektiehdotuksia
 - 2-3 kansallista pilottitoteutusta SDG-indikaattoreista aie- tai suunnitelmatasolle (osallistuvat organisaatiot, tietolähteet ja -mediat, metodit) ja vastaavasti mahdolliset EU-yhteishankkeet, joille tuotetaan lähtötiedot ja suuntaviivat
- Verkoston esille nostamat muut tavoitteet

Toiminta vuosina 2018-2019:

- Verkoston aktivointi teemoihin
- Yhteisten tavoitteiden kartoitus ja kirjaaminen
- Toimintasuunnitelma
- Toteuttaminen (sovitun työnjaon mukaisesti)
- Verkoston ehdotukset jatkotoimenpiteiksi

Toiminta vuosina 2020-2021:

- Panostetaan kestäväen kehityksen indikaattorien tuottamiseen eräiden vaativampien osalta sekä indikaattorien keskinäisriippuvuuksien avaamiseen
 - UN GGIM: Europe SDG-alaryhmän suuntaviivojen soveltaminen kansallisiin olosuhteisiin
 - SDG 15.3.1 Land cover alaindikaattorin kansallinen kehittäminen/kansainvälinen yhteistyö toimeenpanoon; mm. referenssinä indikaattorien keskinäisriippuvuuksien avaamiseen, ja Paikkatietoasiain neuvottelukunnan kautta SDG 15.3.1 kansallisen profiilin luonnoksesta saadun palautteen jatkotyöstämisellä
- Aluejakojen kehittämistä tarkastellaan tarpeen mukaan.
- Kärkiteema seuraa myös muualla tapahtuvaa Maankäyttöluokitukseen liittyvää kehitystyötä.

Ehdotus kärkiteeman puheenjohtajistoksi:

Pasi Piela, Tilastokeskus (vastuu)
Tesmi Laakso, Tilastokeskus
Esa Tiainen, Maanmittauslaitos (vastuu, siht.)
Timo Aarnio, Maanmittauslaitos
Rina Tammisto, Tilastokeskus

2.2. Paikkatiedon koulutus ja osaaminen

Vuonna 2020 kärkiteema jatkaa osaamisen tunnistamista ja kehittämistä geoportti-palvelun kautta järjestämällä geoinformatiikan tutkimuspäivillä koulutuksia/työpajoja, keräämällä skills development – osioon lisää materiaaleja, disseminoimalla tietoa alan tutkimuksesta ja koulutuksesta Suomessa (Fiuginetin kautta). Vuonna 2020 pyrimme järjestämään yritysten kanssa yhteisen tapahtuman paikkatieto-taitojen uudenlaisten koulutusratkaisujen tunnistamiseksi, ja jatkamme Mapathon mallin kehittämistä niin, että siitä tulee sekä lukioihin että yliopisto-opetukseen sopiva yhteistyömalli.

Mikäli oGIIR saa Suomen Akatemialta jatkorahoitusta, jatkuu palvelun kehittäminen ja erityisesti tutkijakoulutus vahvemmallalla otteella.

Samalla paikkatietoalan täydennyskoulutuksen malleja voidaan kehittää edelleen. Hyvää pohjaa luo jo Helsingin yliopistossa kehitetty avoin Automating GIS with Python –kurssi. Sen materiaaleja ovat hyödyntäneet monet paikkatietoalan ammattilaiset tutkimuslaitoksissa ja yrityksissä.

Maailmanlaajuisesti kurssisivusto (<https://automating-gis-processes.github.io/site/>) on saavuttanut jo 141 000 kävijää, lähes kaikista maailman maista (N=208).

Ehdotus kärkiteeman puheenjohtajistoksi:

Niina Käyhkö, Turun yliopisto (vastuu)

Tuuli Toivonen, Helsingin yliopisto

Riikka Kivekäs, Maanmittauslaitos (siht.)

2.3. Paikkatietopoliittinen selonteko

Marraskuussa 2018 eduskunnan hyväksymän Paikkatietopoliittisen selonteon tavoitteena on velvoittaa kaikki julkishallinnon toimijat huolehtimaan paikkatietojen yhteiskäyttöisyydestä ja saatavuudesta niin, että ne ovat mahdollisimman tehokkaasti ja laajasti hyödynnettävissä. Samalla varmistetaan tietoturvallisuuden korkea taso, henkilötietojen suojan toteutuminen sekä käyttöoikeudet. Näin toimien voidaan tehostaa hallinnon prosesseja, vähentää päällekkäistä työtä ja luoda edellytyksiä innovaatioille. Selonteko linjasi seitsemän kehittämistoimenpidettä:

- ”Varmistetaan laadukkaat osoitetiedot”
- ”Tarjotaan tarkka paikannus kaikkien käyttöön”
- ”Tehdään turvallisuusviranomaisille yhteinen paikkatietoalusta”
- Kehitetään yhteistä paikkatiedon ekosysteemiä”
- Tehostetaan yhteistyötä uudella yhteistyöelimellä
- ”Lisätään osaamista ja tietämystä paikkatiedoista”
- ” Uudistetaan lainsäädäntöä kehityksen varmistamiseksi”.

Kärkiteema seuraa selonteon toimeenpanoa ja tarvittaessa osallistuu toimeenpanon valmisteluun.

Ehdotus kärkiteeman puheenjohtajistoksi:

Mari Laakso, maa- ja metsätalousministeriö (vastuu)

Hanna Horppila, Maanmittauslaitos (siht.)

2.4. Yhteen toimivat rakennetun ympäristön tiedot

Rakennetun ympäristön tiedoilla on keskeinen merkitys monissa yhteiskunnan prosesseissa rakentamisesta verotukseen ja ympäristönsuojeluun. Rakennuksiin ja infrastruktuuriin myös sitoutuu neljä viidesosaa kansallisvarallisuudestamme. Näiden tietojen tuotantovastuu jakautuu laajasti eri toimijoille, tiedon hyödyntäjien joukon ollessa vieläkin suurempi. Jotta eri prosesseissa tuotettujen tietojen varaan voidaan luotettavasti rakentaa palveluja ja liiketoimintaa, tulee tiedot tuottaa, koota ja jakaa käyttöön yhteisten tietorakenteiden ja pelisääntöjen mukaisesti.

Rakennetun ympäristön tietorakenteiden yhteentoimivuutta on edistetty viime vuosina mm. KiraDigi- ja Paikkatietoalusta-hankkeissa. Nyt yhteentoimivuutta edistämään ollaan perustamassa Rakennetun ympäristön tiedon yhteen toimivuus -ryhmä, jonka toiminta käynnistyy loppuvuonna 2019. Seuraavien vuosien aikana rakennettava uusi valtakunnallinen rakennetun ympäristön rekisteri ja tietoaalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset jatkossa tukeutuvat, edellyttää yhteentoimivia tiedon määrityksiä.

Kärkitekemassa edistetään rakennetun ympäristön tietojen saattamista yhteen toimivaan muotoon kokoamalla paikkatietoalan eri asiantuntijat osaksi yhteen toimivuus työtä sekä tunnistamalla teemaan liittyviä konkreettisia kehittämistarpeita.

Ehdotus kärkitekeman puheenjohtajistoksi:

Sakari Jäppinen, ympäristöministeriö (vastuu)

Minna Perähuhta, ympäristöministeriö

Lena Hallin-Pihlatie, Maanmittauslaitos (siht.

3. Tiedottaminen

Paikkatietoverkoston toiminnasta tiedotetaan sähköpostilistalla, sosiaalisessa mediassa ja Paikkatietoikkunassa. Paikkatietoverkoston katsaus -uutiskirjeillä kerrotaan INSPIRE-toimeenpanoon ja kansalliseen paikkatietoinfrastruktuuriin liittyvistä ajankohtaisista asioista.

4. Hallinto

Verkosto päättää toiminnastaan ja hyväksyy toimintasuunnitelmansa verkoston vuosikokouksessa. Toimintasuunnitelmaan sisältyvät kärkitekemat. Verkoston jäsenet osallistuvat kärkitekemöjen toimintaan.

Ehdotus verkoston ohjausryhmän kokoonpanoksi vuonna 2020:

- Verkoston puheenjohtaja: Kimmo Soukki, Terrasolid Oy
- Verkoston varapuheenjohtajat: kärkitekemöjen vetäjät
 - Sakari Jäppinen, ympäristöministeriö
 - Nina Käyhkö, Turun yliopisto
 - Mari Laakso, MMM
 - Pasi Piela, Tilastokeskus
- ProGIS ry:n puheenjohtaja: Miika Mäkelä, TomTom

Verkoston puheenjohtaja edustaa verkostoa tarvittaessa asiantuntijana paikkatietoasiain neuvottelukunnan (PATINE) kokouksissa ja neuvottelukunnan laajennetussa sihteeristössä.

Paikkatietoverkoston sihteeristön tehtävistä huolehtii INSPIRE-sihteeristö.

Liite 1: Taustaa

1. Verkoston käynnistyminen ja toiminta

Kansallinen Inspire-verkosto käynnistyi perustamiskokouksessa 1.6.2009. Yhteistyö on vapaaehtoista ja verkostossa on mukana lähes 400 asiantuntijaa noin 140 organisaatiosta. Verkosto on työskennellyt useina työryhminä kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin toteuttamiseksi ja hyödyntämiseksi ja samalla Inspire-direktiivin toimeenpanemiseksi. Verkosto on tuottanut kansallisen paikkatietostrategian yhteistyössä valtioneuvoston asettaman paikkatietoasiain neuvottelukunnan kanssa sekä edistänyt strategian toimeenpanoa.

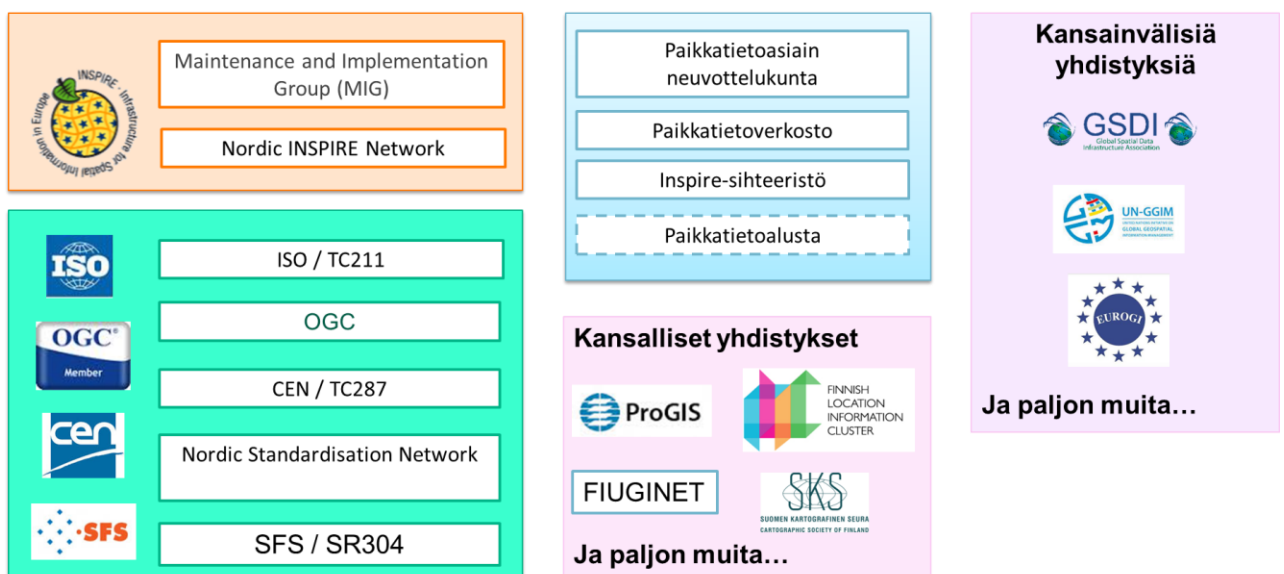
Vuonna 2013 Inspire-verkosto muutti nimensä Paikkatietoverkostoksi. Toiminnan fokus on ollut kärkiteemoissa, joiden avulla verkoston toimintaa fokusoidaan tiettyihin aihealueisiin toimintavuoden aikana. Kärkiteemoista voidaan järjestää esimerkiksi seminaareja, keskustelutilaisuuksia ja muuta viestintää. Verkoston sihteeristötehtäviä hoitaa INSPIRE-sihteeristö Maanmittauslaitoksessa. Lisätietoja kärkiteemojen toiminnasta löytyy [Paikkatietojen yhteiskäyttö -sivustolta](#).

2. Paikkatietoinfrastruktuurin toteuttaminen

Kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin toteuttamista on vauhdittanut INSPIRE-direktiivi. Säädösten mukaan soveltamisalaan kuuluvat kansalliset aineistot tulee saattaa rajapintapalveluihin ja liittää näiden kuvailut hakupalveluun. Teemoittaisten INSPIRE-tietomallien mukaisten paikkatietotuotteiden laadinnan ja tarjoamisen aikataulu liitteen I osalta oli vuoteen 2017 mennessä. Liitteen II-III osalta toteutuksen tavoite on vuoteen 2020 mennessä. Yhteenvedo Suomen INSPIRE-toimeenpanon tilanteesta (Country Fiche) on toimitettu Euroopan komissiolle viimeksi toukokuussa 2019.

3. Paikkatietoalan verkostoja

Paikkatietoalalla toimii lukuisia verkostoja (kuva 1). Virallinen paikkatietoalan kansallinen yhteistyöfoorumi on **Paikkatietoasiain neuvottelukunta (PATINE)**. Se on kansallinen koordinaatioelin, joka seuraa kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin kehitystä, ja jossa on jäseniä useista eri ministeriöistä ja paikkatietoa tuottavista organisaatioista. PATINE:n uusi kolmivuotinen toimikausi alkoi marraskuussa 2019. PATINE:n toimintaa tukee **Laajennettu sihteeristö**, jonka jäsenet edustavat tärkeimpiä tiedontuottajia. Maanmittauslaitoksella toimiva **Inspire-sihteeristö** tukee PATINE:n ja **Paikkatietoverkoston** toimintaa.

Kuva 1. Paikkatietoverkoston lisäksi paikkatietoalalla on useita kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja.

Yhdistyskentällä merkittävimpiä kotimaisia verkostoja ovat ProGIS ry, FLIC ja Fiuginet. **Progis ry** on paikkatietoalan ammattilaisia yhteen kokoava paikkatietoalan yhdistys, joka on toiminut 1990-luvulta lähtien. **Suomen paikkatietoklusteri FLIC (Finnish Location Forum)** on paikkatietoalalla toimivien palveluyritysten verkosto, joka on toiminut Teknologiateollisuuden alaisuudessa vuodesta 2013 lähtien. **Geoinformatiikan yliopistoverkosto FIUGINET** on suomalaisen yliopistollisen tutkimuksen, opetuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen yhteistyöfoorumina. Lisäksi alalla on paljon pieniä tiettyyn paikkatietoalan osa-alueeseen keskittyviä yhdistyksiä, kuten Suomen kartografinen seura ja Kaukokartoituskerho.

4. **Kansainväliset paikkatietoalan verkostot** voidaan Paikkatietoverkoston näkökulmasta jakaa kolmeen ryhmään: Inspire-yhteistyöfoorumeihin, standardisointijärjestöihin ja muihin paikkatietoverkostoihin.

- Eurooppalaisena Inspire-yhteistyöfoorumina toimii **MIG (Maintenance and Implementation Group)**, joka toimii Euroopan komission alaisuudessa ja jossa on jäseniä kaikista jäsenmaista. Pohjoismaissa on lisäksi **Nordic Inspire Network**, jossa maanmittauslaitosten Inspire-asiantuntijat keskustelevat ja jakavat kokemuksia Inspire-direktiivin toimeenpanosta eri maissa.
- Standardisointijärjestöistä merkittävimmät ovat ISO ja OGC. **International Standardisation Organisation (ISO)** vastaa kansainvälisestä standardisoinnista. Sen alaisuudessa toimii ISO TC/211 -komitea, joka vastaa paikkatietoalan standardisoinnista. **Open Geospatial Consortium (OGC)** on teknologialähtöinen foorumi, joka laatii spesifikaatioita muun muassa paikkatiedon rajapintapalvelujen toteuttamiseksi. Näiden lisäksi Euroopassa on standardisointikomitea **European Committee for Standardisation (CEN/TC287)**, mutta sillä ei ole viime vuosina ollut merkittävästi toimintaa. Pohjoismaissa on epävirallinen paikkatietoalan standardisointiryhmä (**Nordic Standardisation Network**). Suomessa paikkatietoalan standardisointia seuraa **Suomen Standardisoi misliitto SFS ry:n** alainen seurantaryhmä SR304.
- Muita paikkatietoalalla kansainvälisesti merkittäviä verkostoja ovat muun muassa **Global Spatial Data Infrastructure (GSDI)**, Yhdistyneiden kansakuntien (YK) alainen **Committee of Experts on Global Geospatial Information (UN-GGIM)** Management ja sen eurooppalainen alakomitea UN-GGIM: Europe sekä paikkatietoalan yhdistysten pohjoismainen foorumi **GI-Norden**, jossa ProGIS ry on jäsenenä.

5. Paikkatietopoliittinen selonteko ja toimenpideohjelman tilanne

Vuonna 2017 alettiin laatimaan paikkatietopoliittista selontekoa paikkatietojen kehittämiseksi ja niiden käytön parantamiseksi. Paikkatietoverkosto oli mukana laadintatyössä ja tiedotti selontekoon liittyvän toimenpideohjelman etenemisestä. Selonteko tuotettiin yhdessä sidosryhmien kanssa maa- ja metsätalousministeriön dokumenttina, joka luovutettiin valtioneuvoston selontekona eduskunnalle, joka hyväksyi sen 29.11.2018. Toimenpideohjelman käynnistämiseen ei ollut korvamerkitty resursseja, mutta syksyn 2019 budjettiriihessä Paikkatietopoliittisen selonteon toimeenpanoon myönnettiin kolmelle vuodelle 1,5 milj. €, erityisesti osoitetietovarannon kehittämiseen.

Paikkatietopoliittisen selonteon visio on ”Suomessa on maailman innovatiivisin ja turvallisin paikkatiedon ekosysteemi”. Selonteon tavoitteena on velvoittaa kaikki julkishallinnon toimijat huolehtimaan paikkatietojen yhteiskäyttöisyydestä ja saatavuudesta siten, että ne ovat mahdollisimman tehokkaasti julkisen hallinnon ja yritysten hyödynnettävissä. Tietoturvallisuuden ja henkilötietojen suojan huomioon ottaminen on tärkeänä kokonaisuutena mukana selonteon kaikissa toimenpiteissä. Paikkatietojen käyttöoikeuksia määriteltäessä on huolellisesti huomioitava yhteiskunnan kokonaisturvallisuus. Näin voidaan tehostaa hallinnon prosesseja, vähentää päällekkäistä työtä ja luoda edellytyksiä innovaatioille.

Paikkatietopoliittinen selonteko linjaa, millaisia paikkatietoja yhteiskunnassa tarvitaan sekä miten niiden tuottamista, hallintaa ja jakelua kehitetään ja miten niiden käyttöä edistetään. Selontekoon liittyy seitsemän kohdan **toimenpideohjelma**, jossa suunnitellaan ja toteutetaan tavoitteen saavuttamisen kannalta tarpeellisia toimenpiteitä.

Varmistetaan laadukkaat osoitetiedot

Valtakunnalliset osoitetiedot kunnostetaan ripeästi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toimenpiteessä huomioidaan turvallisuusviranomaisten erityistarpeet.

[Valtakunnallisen osoitetietojärjestelmän](#) tekeminen käynnistettiin keväällä 2019 Paikkatietoalustan osahankkeena. Työhön liittyy mittava osoite- ja rakennustiedon perusparannus.

Hankkeessa on laadittu tietomallinnus elinkaarisääntöineen, toteutettu koontitietokanta ja tehty laatuanalyysi osoitetiedoille sekä osoitetietovarannon hallintamalli. Lisäksi on toteutettu Osoitehaavi-palvelu tarkentavan ja täydentävän tiedon keruuseen joukkoistamalla. [Osoitehaavi](#)-julkaisiin Paikkatietomarkkinoilla 19.11.2019.

Työ jatkuu tietomallin tarkennuksilla ja täydennyksillä, määrittelytyöllä ja rajapintaratkaisulla kuntien osoitetietojen saamiseksi osoitetietokantaan ja Osoitehaavin käytön laajentamisella. Myös säädöstyötä tarvitaan. Virheettömien osoitetietojen merkitys on yhteiskunnan toiminnoille, varsinkin sisäiselle turvallisuudelle ja logistiikan toimivuudelle kriittisen tärkeää.

Kehitetään yhteistä paikkatiedon ekosysteemiä

Kiihdytetään eri toimijoiden, sekä yritysten että julkisen sektorin yhteistyötä paikkatietotoimintojen verkottamisessa yhteiseksi tieto- ja palvelukokonaisuudeksi. Eri sektoreiden yhteistoiminta lisääntyy digitalisaation myötä. Se on ekosysteemin perusta ja tukee toimintojen tehostamista, tietojen yhtenäistämistä, palvelujen kehittämistä sekä yritysten liiketoimintojen kehittämistä.

[Paikkatietoalusta-hankkeen](#) toteutus alkoi vuonna 2017 ja sen ensimmäinen vaihe päättyi vuoden 2019 lopussa. Hankkeessa luotiin julkishallinnon yhteinen paikkatietoalusta, joka tarjoaa yhteiset spesifikaatiot ja palvelut julkishallinnon tiedontuottajille, yhteiset ja yhtenäiset tietoaaineistot kaikille tietojen käyttäjille sekä yhteiset käyttäjäpalvelut. Työ jatkuu Yhteentoimivan paikkatiedon ekosysteemin jatkokehityksenä.

Tehostetaan yhteistyötä uudella yhteistyöelimellä

Eri sektoreiden laajaa yhteistyötä tehostetaan kehittämällä joko olemassa olevaa organisaatiota tai perustamalla uusi yhteistyöorganisaatio. Sen tarkoituksena on muun muassa paikkatietojen hyödyntämisen edistäminen, yritystoiminnan mahdollisuuksien kehittäminen sekä osaamisen ja tietoisuuden lisääminen paikkatietojen mahdollisuuksista.

Maa- ja metsätalousministeriö tilasi kesäkuussa 2019 Juha Saarentaukselta (Geowise Oy) selvityksen uudesta paikkatietoalan yhteistyöelimestä, GeoForumista. Tämän [GeoForum-selvityksen](#) tulokset julkaistiin Paikkatietomarkkinoilla 18.11.2019. Toimeksianto jatkuu helmikuun 2020 loppuun tavoitteena saada aikaan aiesopimukset toiminnan rahoituksen turvaamiseksi ensimmäisten kahden-kolmen vuoden ajaksi.

Tarjotaan tarkka paikannus kaikkien käyttöön

Kansallinen satelliittipaikannusta tarkentava FinnRef-paikannuskorjauspalvelu tarjotaan avoimesti yleiseen käyttöön tulevaisuuden paikannus- ja logistiikkapalveluita varten. Se on elinehto muun muassa koko autonomisen liikenteen kehittämiseksi.

Laaditaan suunnitelma siitä, miten kansalliseen Maanmittauslaitoksen ylläpitämään kiintopisteverkkoon perustuva FinnRef-paikannuskorjauspalvelu voidaan ottaa laajasti ja avoimesti yleiseen käyttöön tulevaisuuden paikannus- ja logistiikkapalveluita kehitettäessä ja käytettäessä - muun muassa autonomisessa liikenteessä. Lisäksi selvitetään, miten palvelu soveltuu myös turvallisuusviranomaisten käyttöön. MMM teettää konsulttiselvityksen palvelun avaamisen malleista.

Uudistetaan lainsäädäntöä kehityksen varmistamiseksi

Varmistetaan tavoitteisiin pääsyä uudistamalla lainsäädäntöä muun muassa velvoittamalla kaikki viranomaiset tuottamaan ja jakamaan keskeiset paikkatiedot yhteiskäyttöisinä, määrittelemällä yhteiskunnan kannalta keskeiset paikkatietovarannot, kuvaamalla julkishallinnon organisaatioiden paikkatietotoimintoihin liittyvät vastuut ja roolit sekä täsmentämällä erityisesti paikkatietoihin liittyviä turvallisuusnäkökulmia ml. tietoturva ja yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden vaarantumattomuus. Toimenpiteillä luodaan Suomelle edellytykset kehittyä paikkatietoja maailman parhaiten hyödyntäväksi yhteiskunnaksi.

Maa- ja metsätalousministeriö tekee valmistelutyötä paikkatietoja koskevan lainsäädännön tarkistamiseksi. Kokonaisuuteen liittyvät Maanmittauslaitoksen tuottamien peruspaikkatietojen määrittely, uuden osoitetietovarannon perustaminen sekä tietojen käyttörajoitukset. Vuoden 2020 alussa voimaan astuva uusi tiedonhallintalaki tukee tiedon yhteentoimivuusvaatimuksia.

Lisätään osaamista ja tietämystä paikkatiedoista

Paikkatietojen tehokasta hyödyntämistä hidastavat osaamisen ja tietoisuuden puute niiden mahdollisuuksista. Tilanteen korjaamiseksi lisätään paikkatietoja ja niiden käyttöön liittyviä hyötyjä esiin tuovaa tietoa ja toimintaa verkostoissa kaikilla koulutustasoilla ja kaikenlaisissa organisaatioissa.

Uuden yhteistyöelimen yksi merkittävimmistä tehtävistä on juuri paikkatietojen käytön hyödyistä tiedottaminen, alan viestintä ja sidosryhmätyö.

Tehdään turvallisuusviranomaisille yhteinen paikkatietoalusta

Turvallisuusviranomaisilla on joukko yhteisiä paikkatietoaineistoihin ja -tuotteisiin liittyviä erityistarpeita. Rakennetaan niiden täyttämiseksi yhteinen paikkatietoalusta. Esimerkiksi turvallisuusviranomaisten tilannekuvan taustaksi tarvitaan kaikille yhteiset, ajantasaiset paikkatietotuotteet.

Turvallisuusviranomaisilla (puolustushallinto, rajavartiolaitos, hätäkeskuslaitos, pelastustoimi, poliisitoimi sekä sosiaali- ja terveystoimi) sekä valtioneuvoston kanslialla on paikkatietoihin kohdistuvia erityistarpeita. Turvallisuusviranomaisten yhteiseen käyttöön tulee toteuttaa erillinen erityisvaatimukset täyttävä yhteinen paikkatieto ja -palvelukokonaisuus (paikkatietoalusta), jonka avulla muodostetaan perusta esimerkiksi yhteiselle tilannekuvalle kaikissa valmiustiloissa.